

PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY W GLIWICACH

44 – 100 Gliwice, ul. Banacha 4
Tel. : 32 33-80-500, Fax. : 32 231-95-23;
32 33-80-530
NIP 631 – 10 – 81 – 512

www.gov.pl/psse-gliwice
psse.gliwice@sanepid.gov.pl

Tel. 32 33-80-500 Nadzór Zapobiegawczy – 515
PPIS – 501 Higiena Komunalna – 525, 526, 527
Z-ca PPIS - 503 Higiena Żywności, Żywnienia i P.U. – 520, 521, 522

Epidemiologia – 510, 511
Higiena Dzieci i Młodzieży – 516
Higiena Pracy – 518

Oddział Laboratoryjny
41 – 800 Zabrze, ul. 3 Maja 64
Tel. 32 271-21-35, 32 271-07-17,
Fax. : 32 278-46-71

Oświata Zdrowotna - 529
Organizacja i Zamówienia Publiczne - 514
Kadry/Księgowość/Kasa – 509, 505, 506

Znak: NS-HK.9010.12.2023

Gliwice, dnia 22.02.2023 r.

Ocena obszarowa jakości wody dla miasta Zabrze w 2022 r.

Na podstawie:

- art. 4 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2021 r., poz. 195 ze zm.)
- § 23 ust. 1, 2, ust. 3 pkt 2, ust. 4 pkt 1, ust. 5 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r., poz. 2294),

po przeanalizowaniu sprawozdań z badań próbek wody, pobranych w ramach nadzoru sanitarnego oraz w ramach kontroli wewnętrznej w 2022 r. z urządzeń wodociągowych oraz z punktów zgodności usytuowanych na sieci wodociągowej, wydanych ocen okresowych, prowadzonego nadzoru, o którym stanowi § 20 ww. rozporządzenia, przekazuję informację dotyczącą oceny jakości wody do spożycia przez ludzi z uwzględnieniem szacowania ryzyka na terenie miasta Zabrze.

- Ludność zaopatrywana w wodę - ok. 180 096 osób.
- Zaopatrzenie w wodę - ilość rozprowadzanej wody – 20052,15 m³/d.
- Za dystrybucję wody odpowiada Zabrzeńskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o. o. przy ul. Wolności 215.
- Producentami wody są: Zabrzeńskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o. o. przy ul. Wolności 215, Górnośląskie Przedsiębiorstwo Wodociągowe S.A. z siedzibą przy ul. Wojewódzkiej 19 w Katowicach oraz ujęcie pokopalniane „Szyb Maciej” przy ul. Srebrnej w Zabrzu

Mieszkańcy miasta Zabrze zaopatrywani są w wodę przeznaczoną do spożycia przez Zabrzeńskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o. o. przy ul. Wolności 215. Dostarczana woda pochodzi z ujęć własnych wód podziemnych tj. ujęcia Grzybowice

i ujęcia Mikulczyce oraz z zakupu od Górnośląskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów S.A. w Katowicach. Woda z zakupu napływa do Zabrze z dwóch kierunków: Zawady (ujęcie głębinowe) i strefy zasilania „Mikołów”, gdzie miesza się woda z Goczałkowic, Czańca i Dzieńkowic – (ujęcia powierzchniowe).

Tabela 1. Charakterystyka zaopatrzenia w wodę na terenie miasta Zabrze

Lp.	Ujęcie wody/ Zakup	[m ³ /dobę]	Ludność zaopatrywana w wodę	Zaopatrywane strefy
1	UW Grzybowice	7671,23	65 892	Grzybowice, Rokitnica, Helenka, Mikulczyce, częściowo Śródmieście
2	SUW Mikulczyce	3561,64	30 010	Centrum Północ, os. Kopernika, os. Kotarbińskiego, Maciejów
3	Zakup z GPW Zawada	1605,18	12 529	Rokitnica, Helenka, Biskupice
4	Zakup z GPW Czaniec, Goczałkowice, Dzieńkowice	7211,10	71 616	Zaborze, Pawłów, Kończyce, Makoszowy, os. Janek, częściowo Śródmieście

Przeprowadzone kontrole sanitarne stacji uzdatniania wody, w trakcie których dokonano oceny stanu sanitarno-higienicznego i technicznego urządzeń wodociągowych, nie wykazały uchybień.

Woda pochodząca z ujęcia w Grzybowicach zasila sieć wodociągową dzielnic: Grzybowice, Rokitnica, Helenka, Mikulczyce i częściowo Śródmieście. Eksploatowane są 4 studnie głębinowe: S-1, S-2, S-3, S-4 z utworów węglanowych triasu, o głębokości odwiertów 128-156 m. Ujmowana woda jest dobrej jakości i nie wymaga uzdatniania, przez co może być włączana bezpośrednio do sieci. Celem wyeliminowania wtórnego skażenia mikrobiologicznego prowadzony jest proces dezynfekcji końcowej. Dezynfekcja odbywa się w sposób ciągły przy pomocy podchlorynu sodu.

Stacja Uzdatniania Wody Mikulczyce zaopatruje w wodę dzielnice: Centrum Północ, Maciejów, os. Kopernika, os. Kotarbińskiego. Ujęcie zasilane jest w wodę ze studni głębinowej OPH-1 (utwory triasowe), a studnia P-1 pełni funkcję studni rezerwowej. Uzdatnianie wody polega na napowietrzaniu, utlenianiu oraz filtracji (odmanganianie i odżelazianie) na 5 filtrach (piaskowo-żwirowych ze złożem katalitycznym). Dezynfekcja końcowa prowadzona w sposób ciągły przy użyciu podchlorynu sodu.

Mieszkańcy dzielnicy Biskupice oraz częściowo Helenka i Rokitnica zaopatrywani są w wodę pochodzącą z zakupu z ujęcia głębinowego Stacji Wodociągowej "Zawada"

w Karchowicach, które eksploatuje 6 studni głębinowych. Poza dezynfekcją ujmowana woda nie jest poddawana innym procesom uzdatniania.

Woda z ujęć powierzchniowych dopływa z kierunków „Czaniec”, „Goczałkowice” oraz „Dzieńkowice”, skąd trafia do zbiorników wyrównawczych w Mikołowie. Zanim dostarczona zostanie z ww. stacji uzdatniania do mieszkańców dzielnicy Pawłów, Kończyce, Makoszowy, Zaborze, os. Janek i częściowo Śródmieście, w celu minimalizacji ryzyka wystąpienia wtórnego zanieczyszczenia mikrobiologicznego, woda poddawana jest dodatkowej dezynfekcji w punktach: „Przepompownia Urbanowice”, „SZW Mikołów”, „SZW Czarny Las”.

Tabela 2. Zakres badanych parametrów

parametry mikrobiologiczne i wskaźnikowe
bakterie grupy coli, <i>Escherichia coli</i> , ogólna liczba mikroorganizmów w 22±2°C po 72h, ogólna liczba mikroorganizmów w 36±2°C po 48h, enterokoki, <i>Clostridium perfringens</i>
parametry wskaźnikowe organoleptyczne i fizykochemiczne
mętność, barwa, zapach, smak, pH, przewodność właściwa, amonowy jon, żelazo, mangan, siarczany, sól, glin, OWO, utlenialność, chlorki
parametry chemiczne
chlor wolny, azotyny, azotany, fluorki, chloraminy, twardość, wapń, magnez, arsen, antymon, chrom, bor, bar, bromiany, cynk, cyjanki, kadm, miedź, nikiel, ołów, potas, rtęć, selen, srebro, akryloamid, chlorek winylu, epichlorohydryna, bromodichlorometan, dibromochlorometan, bromoform, chloroform, toluen, Σ o-,m-p-ksyleny, stront, wanad, benzen, etylobenzen, suma trichloroetenu i tetrchloroetenu, 1,2-dichloroetan, benzo(a)piren, benzo(b)fluoranten, benzo(k)fluoranten, benzon(ghi)perylene, indeno(1,2,3)piren, Σ THM, trichloroeten, tetrchloroeten, tetrchlorometan, 1,2,3-trichlorobenzen, 1,2,4-trichlorobenzen, 1,3,5-trichlorobenzen, Σ trichlorobenzenów, Σ WWA, suma pestycydów, epoksyd heptachloru suma, epoksyd heptachloru izomer B, aldryna, dieldryna, endryna, izodryna, α-HCH, β- HCH, γ-HCH, heptachlor, pp'-DDE, pp'-DDD, azinofos metylowy, azinofos etylowy, chloropiryfos, chloropiryfos metylowy, diazynon, etion, fosalon, heksakonazol, malation, mekarbam, metidation, paraokson metylowy, paration etylowy, paration metylowy, pirymifos metylowy, profenofos, terbufos, tolclofos metylowy, suma pestycydów fosforoorganicznych

Zabrzeńskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. zgodnie z ustalonym harmonogramem oraz GPW S.A. w ramach wewnętrznego monitoringu jakości w 2022 r. pobrali:

- 180 próbek wody do badań mikrobiologicznych,
- 184 próbki wody do badań fizykochemicznych.

Ponadto w ramach kontroli urzędowej upoważnieni Przedstawiciele Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Gliwicach zgodnie z ustalonym planem działań oraz w ramach wzmożonego nadzoru nad jakością wody pobrali:

- 62 próbki wody do badań mikrobiologicznych,
- 62 próbki wody do badań fizykochemicznych.

Tabela 3. Zestawienie próbek wody pobranych w 2022 r. – stały nadzór prowadzony PPIS w Gliwicach / ZPWIK Sp. z o.o. / GPW S.A.

Lp.	Nazwa punktu poboru	Ilość pobranych próbek do badań		Liczba próbek przekraczających wartości parametryczne	Parametry przekroczone	Maksymalna wartość przekroczenia	Wartość parametryczna
		PPIS	GPW ZPWIK				
bakteriologiczne [kontrola urzędowa / kontrola wewnętrzna]							
fizykochemiczne [kontrola urzędowa / kontrola wewnętrzna]							
Stacja Uzdatniania Wody Mikulczyce							
1.	Stacja Uzdatniania Wody Mikulczyce	1 / 12	0 / 0	-	-	-	-
		1 / 12	0 / 0	-	-	-	-
2.	Hydrofornia ul. Heweliusza	3 / 6	0 / 0	-	-	-	-
		3 / 6	0 / 0	-	-	-	-
3.	Budynek Działu Gospodarki Wodno-Ściekowej, ul. Pestalozziego	3 / 6	0 / 0	-	-	-	-
		3 / 6	0 / 0	-	-	-	-
4.	Hotel Alpex, ul. Franciszkańska	3 / 6	0 / 0	-	-	-	-
		3 / 6	0 / 0	-	-	-	-
Ujęcie Wody Grzybowice							
1.	Ujęcie Wody Grzybowice	1 / 12	0 / 0	-	-	-	-
		1 / 12	0 / 0	-	-	-	-
2.	Żabka ul. Badestinusa	3 / 6	0 / 0	-	-	-	-
		3 / 6	0 / 0	-	-	-	-
3.	ELZAB ul. Elzab	3 / 6	0 / 0	-	-	-	-
		3 / 6	0 / 0	-	-	-	-

Tabela 3. cd. Zestawienie próbek wody pobranych w 2022 r. – stały nadzór prowadzony przez PPIS w Gliwicach / ZPWiK Sp. z o.o. / GPW S.A.

Lp.	Nazwa punktu poboru	Ilość pobranych próbek do badań	Liczba próbek przekraczających wartości parametryczne	Parametry przekroczone	Maksymalna wartość przekroczenia	Wartość parametryczna
		PPIS GPW ZPWiK				
bakteriologiczne [kontrola urzędowa / kontrola wewnętrzna]						
fizykochemiczne [kontrola urzędowa / kontrola wewnętrzna]						
Ujęcie Wody Grzybowice						
1.	Żłobek Miejski ul. Andersa	3 / 6	0 / 0	-	-	-
		3 / 6	0 / 0	-	-	-
2.	Zespół Przedszkoli ul. Wawrzyńca	3 / 6	0 / 0	-	-	-
		3 / 6	0 / 0	-	-	-
3.	Bytomski Zakład Usług Górniczych, ul. Mł. Górnika	3 / 6	0 / 0	-	-	-
		3 / 6	0 / 0	-	-	-
Woda z zakupu od GPW S.A. kierunku Zawada– woda głębinowa						
1.	Studzienka wodomierzowa ul. Kasprowicza	0 / 12	0 / 0	-	-	-
		0 / 12	0 / 0	-	-	-
2.	Instytut Chemicznej Przeróbki Węgla ul. Zamkowa	3 / 6	0 / 0	-	-	-
		3 / 6	0 / 0	-	-	-
3.	LIDL ul. Kasprowicza	3 / 6	0 / 0	-	-	-
		3 / 6	0 / 0	-	-	-
4.	Sklep ul. Krakowska	3 / 6	0 / 0	-	-	-
		3 / 6	0 / 0	-	-	-
Woda z zakupu od GPW S.A. – woda powierzchniowa						
1.	ADS ul. Jałowcowa	3 / 6	0 / 0	-	-	-
		3 / 6	0 / 0	-	-	-
2.	Szkoła Podstawowa ul. Lompy	3 / 6	0 / 0	-	-	-
		3 / 6	0 / 0	-	-	-
3.	Pracownia Kołder, ul. Sikorskiego	4 / 6	0 / 0	-	-	-
		4 / 6	0 / 0	-	-	-

Tabela 3. cd. Zestawienie próbek wody pobranych w 2022 r. – stały nadzór prowadzony przez PPIS w Gliwicach / ZPWiK Sp. z o.o. / GPW S.A.

Lp.	Nazwa punktu poboru	Ilość pobranych próbek do badań		Liczba próbek przekraczających wartości parametryczne	Parametry przekroczone	Maksymalna wartość przekroczenia	Wartość parametryczna
		PPIS	GPW ZPWiK				
bakteriologiczne [kontrola urzędowa / kontrola wewnętrzna]							
fizykochemiczne [kontrola urzędowa / kontrola wewnętrzna]							
Woda z zakupu od GPW S.A. – woda powierzchniowa							
4.	Restauracja „U Greka” ul. Paderewskiego	2 / 6	0 / 0	-	-	-	
		2 / 6	0 / 0	-	-	-	
5.	Flaming ul. Legnicka	3 / 6	0 / 0	-	-	-	
		3 / 6	0 / 0	-	-	-	
6.	Szkoła Podstawowa ul. Sportowa	2 / 6	0 / 0	-	-	-	
		2 / 6	0 / 0	-	-	-	
7.	Studzienka wodomierzowa ul. Korczoka	0 / 12	0 / 0	-	-	-	
		0 / 14	0 / 2	- / chloroform - / chloroform	- / 0,0389 mg/l - / 0,0421 mg/l	0,03 mg/l	
8.	Studzienka wodomierzowa ul. Sportowa	0 / 12	0 / 0	-	-	-	
		0 / 14	0 / 2	- / chloroform - / chloroform	- / 0,0403 mg/l - / 0,0397 mg/l	0,03 mg/l	
Woda z zakupu od GPW S.A. / ZPWiK mieszana							
1.	Urząd Miejski, ul. Wolności	2 / 6	0 / 0	-	-	-	
		2 / 6	0 / 0	-	-	-	
2.	ZPWiK Sp. z o.o. ul. Wolności	3 / 6	0 / 0	-	-	-	
		3 / 6	0 / 0	-	-	-	
3.	Zabrzańskie Centrum Kształcenia Ogólnego i Zawodowego ul. Piłsudskiego	3 / 6	0 / 0	-	-	-	
		3 / 6	0 / 0	-	-	-	

Wszystkie pobrane próbki wody spełniały pod względem parametrów mikrobiologicznych i wskaźnikowych mikrobiologicznych wymagania załącznika nr 1 część A. tabela 1. oraz załącznika nr 1 część C. tabela 1. do rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 roku w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r., poz. 2294).

Wszystkie pobrane próbki wody ze strefy „Grzybowice”, „Mikulczyce”, „GPW Zawada”, „GPW S.A./ZPWik mieszana” spełniały pod względem wykonywanych oznaczeń chemicznych, wskaźnikowych organoleptycznych i fizykochemicznych oraz dodatkowych chemicznych wymagania określone w załączniku nr 1 część B., załączniku nr 1 część C. tabela 2 oraz załączniku nr 1 część D. tabela 1. i tabela 2. ww. rozporządzenia.

Analiza wyników badań z obszaru zasilania „GPW Czaniec” wykazała w sierpniu i wrześniu w 4 próbkach przekroczenia wartości parametrycznej ustalonej dla chloroformu (od 0,0397 mg/l do 0,0421 mg/l, przy wartości parametrycznej do 0,03 mg/l). W wyniku dezynfekcji wody związkami na bazie chloru zawierającej prekursorów organiczne powstają m.in. trihalometany (THM), do których należy chloroform oraz bromodichlorometan. Na całkowite narażenie na lotne trichalometany ma w przybliżeniu równy wpływ: spożywanie wody do picia, wdychanie powietrza w pomieszczeniach (w znacznej mierze w związku z ulatnianiem się THM z wody do spożycia), kontakt przez skórę np. w trakcie kąpieli. W chwili obecnej brak jest dowodów na genotoksyczność tych związków. Chloroform został zakwalifikowany jako przypuszczalnie rakotwórczy dla ludzi.

Woda ujmowana zaopatrująca strefę „GPW Czaniec” posiada wysoką zawartość związków organicznych, które w powiązaniu z warunkami eksploatacyjnymi w podsystemie dystrybucji wody tj. wysoka temperatura wody (powyżej 20°C), niskimi prędkościami przepływu, długim czasem kontaktu dezynfektanta z wodą (od SUW Czaniec do miasta Zabrze to nawet 7 dni), stanowi niemal wzorcowe warunki do powstawania ubocznych produktów dezynfekcji.

Górnośląskie Przedsiębiorstwo Wodociągów S.A. w celu zagwarantowania bezpieczeństwa zdrowotnego konsumentów poinformowało, iż:

- wdrożono monitoring operacyjny chloru wolnego (system tych badań wspiera podejmowanie decyzji w zakresie korekty stężeń dozowania dezynfektanta zarówno w podsystemach uzdatniania wody jak i w punktach dochlorowywania wody w podsystemie jej dystrybucji, szczególnie w sieciowych zbiornikach wyrównawczych w Mikołowie i Czarnym Lesie)
- ograniczono ilość wody dopływającej z SUW Czaniec do zbiorników w Mikołowie
- prowadzone są czynności eksploatacyjne na ciągu technologicznym SUW Czaniec
- chwilowo zmniejszono stężenia dezynfektanta dozowanego w podsystemie dystrybucji wody.

Zabrzeńskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o. o. w związku z pracami na sieci wodociągowej zgłosiło 339 awarii, skutkujące brakiem ciągłości dostawy wody dla mieszkańców. Nie miało to wpływu na bezpieczeństwo zdrowotne konsumentów. W badanych próbkach wody nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie twardości wody. Zalecana wartość tego wskaźnika (60-500 mg CaCO₃/l) określona została ze względów zdrowotnych, jako wartość pożądaną dla zdrowia ludzkiego. Twardość wody jest skutkiem obecności rozpuszczonych w niej jonów metali wielowartościowych, zwłaszcza kationów magnezu i wapnia. Stopień twardości wody jest ważny z perspektywy jej organoleptycznej akceptowalności przez konsumentów, ale też ze względów ekonomicznych i technicznych. Woda do spożycia ma istotny udział w dostarczaniu organizmowi wapnia i magnezu, co ma duże znaczenie dla osób, które przyjmują graniczne ilości tych pierwiastków. Zalecana wartość dla magnezu wynosi 7–125 mg/l, wartość dla wapnia nie została określona w przepisach. Należy zaznaczyć, iż rozporządzenie MZ nie nakłada obowiązku uzupełniania minimalnej zawartości omawianych związków.

Tabela 4. Średnie wartości twardości, magnezu i wapnia w wodzie pochodzenia głębinowego na terenie miasta Zabrze

Źródło wody	twardość [mg/l]	magnez [mg/l]	wapń [mg/l]
UW Grzybowice	335,1	25,3	93,7
SUW Mikulczyce	374,4	28,2	133,8
GPW S.A. Zawada	307,8	25,5	83,1
GPW S.A. (woda powierzchniowa)	84,4	4,8	29,3
GPW S.A./ ZPWik mieszana	344,8	24,8	97,4

Na terenie Zabrze eksploatowane jest ujęcie pokopalniane „Szyb Maciej” przy ul. Srebrnej wykorzystujące wodę w ramach prowadzonej działalności gospodarczej. Pobór wody odbywa się ze studni utworzonej z przekształconego szybu górniczego (szyb został częściowo zasypany i uszczelniony korkiem izolacyjnym iłowym). Woda poddawana jest procesowi aeracji oraz filtracji na 3 filtrach poziomych grawitacyjnych piaskowo-żwirowych (4 rodzaje granulacji o frakcji <1-15mm) połączonych równolegle. Ponadto istnieje możliwość zastosowania ługu sodowego w procesie uzdatniania wody celem obniżenia twardości wody (woda z ww. ujęcia charakteryzuje się wysoką twardością – ok. 500 mg/l). Przeprowadzona

kontrola sanitarna Stacji Uzdatniania Wody „Szyb Maciej”, w trakcie której dokonano oceny stanu sanitarno-higienicznego i technicznego urządzenia wodociągowego nie wykazała uchybień.

Tabela 5. Zestawienie próbek wody pobranych w 2022 r. – stały nadzór prowadzony przez PPIS w Gliwicach / Szyb Maciej

Lp.	Nazwa punktu poboru	Ilość pobranych próbek do badań	Liczba próbek przekraczających wartości parametryczne	Parametry przekroczone	Maksymalna wartość przekroczenia	Wartość parametryczna
		PPIS Kontrola wewnętrzna				
bakteriologiczne [kontrola urzędowa / kontrola wewnętrzna]						
fizykochemiczne [kontrola urzędowa / kontrola wewnętrzna]						
Ujęcie indywidualne Szyb Maciej						
1.	Szyb Maciej ul. Srebrna	5 / 2	1 / 0	ogólna liczba mikroorganizmów po 72h	180 jtk/100ml	100 jtk/ml
		4 / 2	0 / 0	-	-	-

Średni pobór wody z ujęcia wynosi 3 m³/d, a szacunkowa liczba ludności zaopatrywanej przez ujęcie wynosi 49 osób. Zarządca ujęcia przeprowadzał badania wody w ramach kontroli wewnętrznej zgodnie z ustalonym z PPIS w Gliwicach harmonogramem na 2022 r. Pobrano ogółem z ww. ujęcia 7 próbek do badań mikrobiologicznych oraz 6 próbek do badań fizykochemicznych. Analiza laboratoryjna próbki wody pobranej do badań dnia 07.11.2022 r. w ramach kontroli urzędowej wykazała wzrost ogólnej liczby mikroorganizmów. Przedsiębiorstwo niezwłocznie podjęło działania naprawcze polegające na przepłukaniu instalacji oraz wprowadziło wzmożony nadzór nad jakością wody polegający na przeprowadzaniu okresowej dezynfekcji chemicznej podchlorynem sodu wraz z płukaniem instalacji. Przeprowadzone badanie kontrolne nie wykazało nieprawidłowości. Ogólna liczba mikroorganizmów w 22°C po 72h jest wskaźnikiem mikrobiologicznym niemającym bezpośredniego odniesienia do bezpieczeństwa zdrowotnego ludzi, natomiast wzrost jej wartości może świadczyć o dużej zasobności wody w organiczną substancję pokarmową bądź o złym stanie instalacji sieci wodociągowej. Parametr ten może być przydatny w ocenie czystości i szczelności systemu dystrybucji wody, potencjalnej obecności biofilmu, a także skuteczności dezynfekcji.

Pozostałe analizy laboratoryjne pobranych próbek wody wykazały, iż woda w badanym zakresie pod względem parametrów mikrobiologicznych, wskaźnikowych

mikrobiologicznych, chemicznych, wskaźnikowych organoleptycznych i fizykochemicznych oraz dodatkowych chemicznych spełniała wymagania załącznika nr 1 część A. tabela 1., załącznika nr 1 część C. tabela 1. nr 1 część C. tabela 2, załączniku nr 1 część B. oraz załączniku nr 1 część D. tabela 1. i tabela 2. do rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 roku w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r., poz. 2294).

W 2022 r. wniesiono 1 zgłoszenie w związku z pogorszeniem jakości wody przy ul. Zwrotniczej w Zabrzu dotyczące metalicznego smaku wody. W związku z powyższym pobrano próbki wody do badań w lokalu mieszkalnym osoby skarżącej oraz z przyłącza wodociągowego budynku, celem określenia wpływu wewnętrznej instalacji budynku na jakość wody przeznaczonej do spożycia w kranie u konsumenta. Zakres badań obejmował parametry mikrobiologiczne, wskaźnikowe mikrobiologiczne, chemiczne, wskaźnikowe fizykochemiczne i organoleptyczne oraz dodatkowe chemiczne. Wszystkie badane parametry spełniały wymagania rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r., poz. 2294). Potwierdziły to również wyniki badań próbki wody pobranej przez Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. z przyłącza. Z uwagi na powyższe zgłoszenie uznano za niezasadne.

Podmioty wykonujące działalność leczniczą w rodzaju stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne oraz właściciele lub zarządcy budynków zamieszkania zbiorowego oraz budynków użyteczności publicznej zgodnie z §18 ww. rozporządzenia są zobowiązani do wykonania badań wody ciepłej pod kątem obecności bakterii *Legionella* sp. Bakterie *Legionella* sp. odpowiedzialne za przypadki zachorowań na legionelozę występującą w dwóch postaciach klinicznych: choroby legionistów oraz gorączki Pontiac. Grupą szczególnie narażoną są osoby o obniżonej odporności.

W ramach kontroli wewnętrznej prowadzonej przez zarządców oraz w ramach kontroli urzędowej pobrano 140 próbek wody w 21 obiektach. Analiza wyników badań wody ciepłej pobranej w:

1. Hotel Alpex ul. Franciszkańska 4, Zabrze
2. Park Hotel Diament, ul. 3 Maja 122a, Zabrze
3. Hotel Diament, ul. Cisowa, Zabrze
4. Hotel IBIS ul. Jagiellońska, Zabrze
5. Valdi Classic, ul. Wyciska, Zabrze
6. Willa Ambasador, ul. 3 maja 78, Zabrze

7. Ośrodek Wsparcia: – Dom dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, ul. Ofiar Katynia 48, Zabrze
8. Ośrodek Wsparcia – Schronisko dla Bezdomnych Kobiet ul. Ofiar Katynia 48, Zabrze
9. Schronisko dla Bezdomnych Mężczyzn ul. Kochanowskiego 26, Zabrze
10. DPS nr 3, ul. Brysza 3, Zabrze
11. DPS nr 1, ul. Matejki 62, Zabrze
12. DPS ul. Knurowska 17, Zabrze
13. Samodzielny Publiczny Szpital Kliniczny Nr 1 im. Prof. Stanisława Szyszko Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach, ul. Koziółka 1, Zabrze
14. Samodzielny Publiczny Szpital Kliniczny Nr 1 im. Prof. Stanisława Szyszko Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach, ul. 3 Maja 13-15, Zabrze
15. Szpital Specjalistyczny, ul. M.C. Skłodowskiej 10, Zabrze
16. Kamiliańskie Centrum Opiekuńczo-Lecznicze, ul. Dubiela 10, Zabrze
17. Dom Studenta nr 3,5, ul. Marii Curie-Skłodowskiej 44, Zabrze

nie wykazała nieprawidłowości.

W 4 obiektach stwierdzono niezgodności z wymaganiami ujętymi w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r., poz. 2294). w zakresie wartości parametru mikrobiologicznego *Legionella* sp.:

1. Śląskie Centrum Chorób Serca, ul. M.C. Skłodowskiej 9, Zabrze
2. Szpital Miejski w Zabrze, ul. Zamkowa 4, Zabrze
3. Zakład Opiekuńczo-Leczniczy Pomocna Dłoń Zakład Opiekuńczo-Leczniczy Pomocna Dłoń, ul. Janika 18, Zabrze
4. Dom Studenta nr 1, ul. Jordana 19, Zabrze

Śląskie Centrum Chorób Serca, ul. M.C. Skłodowskiej 9, Zabrze

Analiza laboratoryjna pobranych próbek wody przez zarządcę październiku wykazała przekroczenie parametru mikrobiologicznego *Legionella* sp. w stopniu średnim w 2 punktach w jednym z trzech budynków szpitala. Po zakończeniu badań polegających na dezynfekcji termicznej instalacji i dezynfekcji chemicznej perlatorów zostanie przeprowadzone badanie kontrolne.

Szpital Miejski w Zabrze, ul. Zamkowa 4, Zabrze

W związku wystąpieniem skażenia punktowego bakteriami *Legionella* sp. w stopniu wysokim w próbce wody pobranej w ramach kontroli wewnętrznej, PPIS w Gliwicach po wykonanych

przez zarządcę działaniach korygujących (przeгляд instalacji, wzmożona kontrola pracy urządzenia do dezynfekcji chemicznej) przeprowadził badanie kontrolne. Analiza laboratoryjna potwierdziła utrzymujące się przekroczenie w stopniu wysokim, co skutkowało wydaniem decyzji administracyjnej nr NS/HK-432-4-14(4)/22 z dnia 27.04.2022 r. nakazującej w terminie natychmiastowym wyłączyć z eksploatacji urządzenia prysznicowe w łazienkach i perlatory przy armaturze umywalkowej na oddziale, gdzie wystąpiło skażenie; bezzwłocznie podjąć działania naprawcze i zredukować liczbę bakterii *Legionella* sp. do wartości określonych w przepisach prawa; poinformować Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Gliwicach o planowanym terminie zakończenia czyszczenia i dezynfekcji instalacji ciepłej wody użytkowej. Przedstawiciel obiektu pismami z dnia 03.03.2022 r. oraz 13.05.2022 r., poinformował, iż wykonał zarządzenia ww. decyzji administracyjnej i przedstawił wyniki badań wody pobranej dnia 13.05.2022 r., których analiza wykazała zgodność z wartościami określonymi w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 poz. 2294). Pobór próbek wody po trzech miesiącach również potwierdził zgodność parametru mikrobiologicznego.

Zakład Opiekuńczo-Lecznicy Pomocna Dłoń Zakład Opiekuńczo-Lecznicy Pomocna Dłoń, ul. Janika 18, Zabrze

W związku wystąpieniem skażenia punktowego bakteriami *Legionella* sp. w stopniu wysokim w próbce wody pobranej w ramach kontroli wewnętrznej, PPIS w Gliwicach po wykonanych przez zarządcę działaniach korygujących (przeгляд instalacji, wzmożona kontrola pracy urządzenia do dezynfekcji chemicznej) przeprowadził badanie kontrolne. Analiza laboratoryjna wykazała zgodność wartości parametru mikrobiologicznego (*Legionella* sp.) z wymaganiami rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r., poz. 2294), co potwierdziło skuteczność przeprowadzonych działań naprawczych. Nie wykonano badania kontrolnego po 3 miesiącach z uwagi na zmianę adresu obiektu.

Dom Studenta nr 1, ul. Jordana 19, Zabrze

W ramach bieżącego nadzoru sanitarnego PPIS w Gliwicach w czerwcu pobrał 4 próbki wody do badań. Analiza pobranych próbek wody ciepłej wykazała skażenie średnie wody ciepłej we wszystkich punktach. Zarządca obiektu przeprowadził działania naprawcze polegające m.in. na regulacji instalacji cyrkulacyjnej (zabezpieczono przed strefami zmniejszonych prędkości przepływu), czyszczeniu i płukaniu osadów z zasobników CWU oraz filtrów, dezynfekcji termicznej wraz z przepłukaniem wszystkich punktów wodnych, podniesieniu

temperatury w instalacji CWU do wartości 60°C oraz zwrócił się z prośbą o wcześniejszy pobór próbek wody. Celem sprawdzenia, czy ww. zanieczyszczenie nadal utrzymuje się w instalacji zostało przeprowadzone badanie kontrolne. Analiza laboratoryjna pobranych próbek wody wykazała zgodność parametru mikrobiologicznego ujętego w § 3 ust. 2 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 poz. 2294), co skutkowało umorzeniem postępowania administracyjnego w zakresie wydania decyzji terminowej nakazującej stronie wykonanie obowiązków (**Decyzja umarzająca nr NS/HK-432-4-45(7)/22 z dnia 17.08.2022 r.**).

Na podstawie wydanych okresowych decyzji o jakości wody, po przeanalizowaniu sprawozdań z badań próbek wody pobranych z terenu miasta Zabrze oraz podejmowanych działań naprawczych stwierdza się przydatność wody do spożycia w badanym zakresie w 2022 r.

Otrzymuje:

1. Prezydent Miasta Zabrze
ul. Religi 1, 41-800 Zabrze
2. NS-HK aa

Do wiadomości:

3. Zabrzeńskie Przedsiębiorstwo
Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o.
ul. Wolności 215, 41-800 Zabrze
4. Przedsiębiorstwo Górnicze DEMEX Sp. z o.o.
ul. Hagera 41, 41-800 Zabrze
5. Prezes Wód Polskich
prezes@wody.gov.pl

Państwowego Powiatowego
Inspektora Sanitarnego w Gliwicach
zastępca Państwowego Powiatowego
Inspektora Sanitarnego w Gliwicach

mar inż. *Justyna Czajka*

